

INTERAKTIV ELEKTRON O'QUV-DIDAKTIK MATERIALLAR YARATISH BOSQICHLARI VA ULARGA QO'YILADIGAN TALABLAR

Ashurova Menura Muxiddinovna

Toshkent viloyati Parkent tumani 56-maktab

Matematika va informatika fani

O'qituvchisi

MAQOLA MALUMOTI

ANNOTATSIYA:

MAQOLA TARIXI:

Received: 05.01.2026

Revised: 06.01.2026

Accepted: 07.01.2026

KALIT SO'ZLAR:

*interaktiv ta'lim,
elektron o'quv
materiallari, raqamli
didaktika, axborot
texnologiyalari,
innovatsion ta'lim*

Maqolada zamonaviy ta'lim jarayonida interaktiv elektron o'quv-didaktik materiallarning o'rni, ularni yaratish bosqichlari hamda mazkur materiallarga qo'yiladigan pedagogik, texnik va estetik talablar tahlil qilinadi. Raqamli texnologiyalarning ta'lim tizimiga jadal kirib kelishi sharoitida interaktiv elektron materiallar o'quvchilarning bilim olish faolligini oshirish, mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish va ta'lim sifatini yaxshilashda muhim omil ekanligi asoslab beriladi.

Kirish

Bugungi globallashuv va raqamlashtirish jarayonlari ta'lim tizimiga ham o'z ta'sirini ko'rsatmoqda. An'anaviy o'qitish usullari bilan bir qatorda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, xususan, interaktiv elektron o'quv-didaktik materiallardan foydalanish ta'lim samaradorligini oshirishning muhim sharti sifatida namoyon bo'lmoqda. Bunday materiallar o'quvchilarning o'quv jarayonidagi faolligini kuchaytirib, bilimni ongli ravishda o'zlashtirishga xizmat qiladi.

Interaktiv elektron materiallar axborotni faqat yetkazib berish vositasi bo'lib qolmasdan, balki o'quvchi bilan faol muloqotga kirishadigan, uni izlanishga va mustaqil qaror qabul qilishga undaydigan ta'limiy muhitni shakllantiradi.

Interaktiv elektron o'quv-didaktik materiallar yaratish bosqichlari

Interaktiv elektron o'quv-didaktik materiallarni yaratish jarayoni tizimli va ketma-ket bosqichlar asosida amalga oshiriladi.

Birinchi bosqich — **ta'limiy maqsadni aniqlash va auditoriyani tahlil qilish** bosqichidir. Bu jarayonda o'quvchilarning yosh xususiyatlari, bilim darajasi, fan mazmuni va kutilayotgan natijalar hisobga olinadi. Aniq belgilangan maqsad materialning samarali bo'lishini ta'minlaydi.

Ikkinchi bosqich — **o'quv mazmunini loyihalash** bosqichi hisoblanadi. Ushbu bosqichda mavzular mantiqiy ketma-ketlikda joylashtiriladi, asosiy tushunchalar ajratib olinadi va interaktiv topshiriqlar uchun mos joylar belgilanadi. Mazmun qisqa, tushunarli va amaliy yo'naltirilgan bo'lishi muhimdir.

Uchinchi bosqich — **interaktiv elementlarni ishlab chiqish** bosqichidir. Bunda testlar, animatsiyalar, multimedia materiallari, mantiqiy o'yinlar va baholash vositalari qo'llaniladi. Interaktivlik darajasi o'quvchining faolligini ta'minlovchi asosiy omil hisoblanadi.

To'rtinchi bosqich — **texnik va pedagogik sinovdan o'tkazish** bosqichidir. Yaralgan materiallar amaliyotda qo'llanib ko'riladi, aniqlangan kamchiliklar tahlil qilinadi va takomillashtiriladi.

Beshinchi bosqich — **joriy etish va muntazam yangilab borish** bosqichidir. Ta'lim jarayonida foydalanilayotgan elektron materiallar zamon talablari asosida yangilanib borilishi lozim.

Interaktiv elektron o'quv-didaktik materiallarga qo'yiladigan talablar

Interaktiv elektron materiallar samarali bo'lishi uchun ularga bir qator muhim talablar qo'yiladi. Avvalo, ular didaktik talablarga mos, ya'ni ta'lim standartlari va o'quv dasturiga muvofiq bo'lishi lozim. Shuningdek, materiallar foydalanuvchi uchun qulay, tushunarli interfeysga ega bo'lishi talab etiladi.

Vizual jihatdan ranglar uyg'unligi, o'qilishi oson shriftlar va ortiqcha dizayn elementlaridan qochish muhim hisoblanadi. Bundan tashqari, materiallar o'quvchini faollikka undovchi, tahlil qilish va fikrlashga yo'naltirilgan bo'lishi zarur.

Zamonaviy talablarga ko'ra, interaktiv elektron materiallar moslashuvchanlik xususiyatiga ega bo'lib, o'quvchilarning individual imkoniyatlarini hisobga olishi ham muhim ahamiyat kasb etadi.

<https://wordwall.net/resource/104547881/gadgets>

0:10

o p t a p l

0:47

✓ 12

o e h r p t a n s m

e m a s g

l e c o s o n

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, interaktiv elektron o'quv-didaktik materiallar ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda muhim vosita hisoblanadi. Ularni yaratish jarayoniga ilmiy-pedagogik va texnik jihatdan puxta yondashish ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi. To'g'ri loyihalangan va sifatli interaktiv materiallar o'quvchilarning bilimga bo'lgan qiziqishini oshirib, zamonaviy ta'lim talablariga to'liq javob beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: O'qituvchi, 2019.
2. Jo'rayev R.X., Zunnunov A. Ta'limda axborot texnologiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
3. Sayidahmedov N. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Innovatsiya, 2021.
4. www.edu.uz
5. www.ziynet.uz
6. www.pedagog.uz